

**PRZEWODNIK PO POSTĘPOWANIU W SPRAWIE WYDANIA EUROPEJSKIEGO NAKAZU
ZAPŁATY W NIEMCZECH**

**W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH – ZAGADNIENIA WYBRANE, PORUSZONE PODCZAS
WARSZTATU DLA RADCÓW PRAWNYCH W RAMACH EUROPEJSKIEGO PROJEKTU Me-Codex**

1. W jakim języku można uzupełnić formularze, na których wnosi się pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty w Niemczech?

Formularze należy wypełniać w języku sądu, do którego wnoszony jest pozew.

Zgodnie z § 23 ust. 1 Verwaltungsverfahrgesetz (niemiecka ustawa o postępowaniu administracyjnym) językiem urzędowym w Niemczech jest język niemiecki. Nadto, zgodnie z § 184 Gerichtsverfassungsgesetz (niemiecka ustawa o ustroju sądów powszechnych) językiem, którym należy posługiwać się przed niemieckimi sądami (Gerichtssprache) jest język niemiecki.

2. Skoro treść formularzy jest ujednolicona, to, czy mogę złożyć pozew w Niemczech na formularzu w języku polskim albo angielskim?

Nie. Formularz musi być również w języku niemieckim.

3. Gdzie znajdę formularze do złożenia pozwu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty w języku niemieckim?

Formularze w języku niemieckim dostępne są na stronie https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-de.do.

4. Jaki niemiecki sąd jest właściwy do wniesienia pozwu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty?

Zgodnie z § 1087 Zivilprozessordnung (niemieckiego kodeksu postępowania cywilnego) sądem wyłącznie właściwym do rozpatrywania pozwów o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty w myśl rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 jest sąd rejonowy w dzielnicy Wedding w Berlinie – Amtsgericht Wedding.

Do tego sądu należy kierować wszystkie pozwy w postępowaniu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, bez względu na wartość przedmiotu sporu oraz miejsce zamieszkania bądź siedziby pozwanego.

5. Jakie przepisy regulują postępowanie w sprawie Europejskiego Nakazu Zapłaty w Niemczech?

Postępowanie w sprawie Europejskiego Nakazu Zapłaty w Niemczech zostało uregulowane w §1087 - §1096 Zivilprozessordnung (niemiecki kodeks postępowania cywilnego).

6. Jaka obowiązuje opłata od pozwu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty w Niemczech? Gdzie można sprawdzić koszty sądowe obowiązujące w Niemczech?

Koszty sądowe w Niemczech, a raczej ich nieznanomość, to po barierze językowej, największa przeszkoda dla polskich pełnomocników w złożeniu pozwu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty w Niemczech. Koszty sądowe uregulowane są w Gerichtskostengesetz – niemieckiej ustawie o kosztach sądowych z dnia 05 maja 2004 r. - https://www.gesetze-im-internet.de/gkg_2004/

Opłaty sądowe w postępowaniu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty uzależnione są od wartości przedmiotu sporu i nie mogą wynosić mniej niż 15 Euro (por. § 34 Gerichtskostengesetz).

W załączniku nr 2 do wspomnianej ustawy znajduje się dokładna tabela opłat sądowych dla wartości przedmiotu sporu do 500 000 Euro.

7. Ile mam czasu na uzupełnienie ewentualnych braków pozwu?

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego postępowanie w sprawie Europejskiego Nakazu Zapłaty w przypadku wezwania powoda do uzupełnienia lub poprawienia pozwu, sąd określa termin, który uważa za odpowiedni w danych okolicznościach. Sąd może przedłużać termin według własnego uznania.

8. Niemiecki sąd wezwał mnie do uzupełnienia braku w terminie 24 h od momentu odbioru wezwania – jak mogę dotrzymać tego terminu?

W Niemczech istnieje instytucja działania wstecz doręczenia, która została uregulowana w § 167 Zivilprozessordnung (niemieckiego kodeksu postępowania cywilnego). Powołany przepis stanowi, że jeżeli przez doręczenie ma zostać dotrzymany termin lub od chwili doręczenia ma od nowa rozpocząć się bieg przedawnienia lub w myśl § 204 niemieckiego Kodeksu cywilnego (Bürgerliches Gesetzbuch) bieg przedawnienia zostanie wstrzymany, to ten skutek następuje w chwili wpływu wniosku lub oświadczenia, jeżeli doręczenie nastąpi wkrótce. W praktyce oznacza to, że możliwe jest dotrzymanie terminu poprzez uprzednie wysłanie do sądu oświadczenia (pisma procesowego, dokumentu etc.) za pośrednictwem faxu, a następnie nadanie pisma pocztą tradycyjną. Fax jest bowiem powszechnie stosowanym w Niemczech środkiem komunikacji z sądami i urzędami, co znajduje potwierdzenie w § 130 ust 6 Zivilprozessordnung oraz orzeczeniach Federalnego Trybunału Sprawiedliwości.

9. Czy w Niemczech istnieje odpowiednik naszego KRS?

Niemiecki rejestr handlowy – Handelsregister - prowadzony jest przez niemieckie sądy rejonowe. Natomiast portal rejestrowy – www.handelsregister.de – prowadzony jest przez Ministerstwo Nadrenii – Północnej Westfalii dla wszystkich krajów związkowych.

Rejestr prowadzony jest m.in. dla jednoosobowych firm handlowych, spółek jawnych, spółek komandytowych, spółek akcyjnych, spółek komandytowo – akcyjnych, spółek z ograniczoną osobowością oraz spółek europejskich.

Na stronie https://www.handelsregister.de/rp_web/info-lang.do znajdują się podstawowe informacje o rejestrze oraz opisana jest procedura rejestracji, również w języku polskim. Po dokonaniu rejestracji można, odpłatnie, pobierać odpisy z rejestru (aktualne, chronologiczne oraz historyczne). Odpisy zawierają informacje o nazwie firmy, formie prawnej, oddziałach, przedmiocie działalności, siedzibie, osobach uprawnionych do reprezentacji oraz kapitale zakładowym przedsiębiorstwa.

10. Jak mogę sprawdzić adres pozwanego, który jest osobą fizyczną?

Zgodnie z art. 44 niemieckiej ustawy federalnej o ewidencji ludności (Bundesmeldegesetz) możliwe jest uzyskanie pewnych informacji o konkretnej osobie od niemieckich organów ds. ewidencji ludności. Dokument taki jest zwany zwykłym wyciągiem z ewidencji (einfache Melderegisterauskunft)

i może obejmować:

- nazwisko,
- imiona,
- stopień naukowy doktora,
- aktualny adres oraz
- w przypadku gdy dana osoba nie żyje – stosowne oświadczenie.

W celu uzyskania zwykłego wyciągu z ewidencji należy złożyć pisemny wniosek, wraz z opłatą, do właściwego organu ds. ewidencji.

Wniosek musi zostać skierowany do właściwego organu ds. ewidencji. Co do zasady będzie to urząd spraw obywatelskich (Bürgeramt) w gminie lub mieście, w których uznaje się, że dana osoba zamieszkuje.

11. Jak wygląda procedura po wniesieniu sprzeciwu przez pozwanego?

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 w przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie określonym w art. 16 ust. 2 dalsze postępowanie odbywa się przed

właściwymi sądami w państwie członkowskim wydania zgodnie z przepisami regulującymi zwykłe postępowanie cywilne, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim wypadku zakończenia postępowania. Dalsze postępowanie odbywa się zgodnie z zasadami:

- a) europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń określonego w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007, jeżeli ma zastosowanie; lub
- b) właściwego krajowego postępowania cywilnego.

W przypadku wniesienia sprzeciwu od Europejskiego Nakazu Zapłaty wydanego przez sąd rejonowy Wedding (w sytuacji, kiedy powód chce, aby postępowanie toczyło się nadal, a przepisy dot. postępowania w sprawie drobnych roszczeń nie znajdują zastosowania) stosuje się § 1090 Zivilprozessordnung, który stanowi, że sąd (dotychczasowo właściwy – Amtsgericht Wedding) zażąda od powoda oznaczenia sądu, który jest właściwy do prowadzenia dalszego postępowania, wyznaczając odpowiedni termin na udzielenie takiej informacji. W przypadku, gdy powód nie określi właściwego sądu we wskazanym terminie, sąd uchyla nakaz zapłaty. Natomiast, po terminowym przekazaniu sądowi Wedding informacji dot. właściwości sądu, sąd Wedding przekazuje sprawę sądowi właściwemu, a ten, zgodnie z § 697 Zivilprozessordnung wzywa powoda do uzasadnienia swojego roszczenia w terminie 2 tygodni w formie odpowiedniej dla powództwa według prawa niemieckiego. Dalsze postępowanie toczy się według przepisów niemieckiego postępowania cywilnego.

12. Kiedy w Niemczech obowiązuje przymus adwokacki i, czy dotyczy to również postępowania o wydanie europejskiego nakazu zapłaty?

Przymus adwokacki w Niemczech został uregulowany w § 78 Zivilprozessordnung, który stanowi, że strony muszą być reprezentowane przez adwokata przed wszystkimi sądami okręgowymi i wyższymi sądami krajowymi, a także przed wyższym sądem okręgowym, jeżeli w jednym z landów taki sąd ustanowiono w myśl § 8 ustawy wprowadzającej do ustawy o ustroju sądów powszechnych.

W sprawach o roszczenia pieniężne niemiecki sąd okręgowy jest sądem właściwym w pierwszej instancji, gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 5 000 Euro.

Jednakże, artykuł 24 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty stanowi, że w następujących przypadkach zastępstwo przez adwokata lub innego prawnika nie jest obowiązkowe:

- a) w odniesieniu do powoda – przy wnoszeniu przez niego pozwu o wydanie Europejskiego Nakazu Zapłaty
- b) w odniesieniu do pozwanego – przy wnoszeniu przez niego sprzeciwu od Europejskiego Nakazu Zapłaty.

Zgodnie natomiast z art. 17 ww. rozporządzenia w przypadku wniesienia sprzeciwu dalsze postępowanie odbywa się przed właściwymi sądami w państwie członkowskim wydania zgodnie z zasadami europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń określonego w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007, jeżeli ma zastosowanie lub z przepisami regulującymi zwykłe postępowanie cywilne.

Parafrazując – po złożeniu przez pozwanego sprzeciwu w postępowaniu toczącym się przed sądem rejonowym Wedding w Berlinie, jeżeli wartość przedmiotu sporu jest wyższa niż 5 000 Euro i jeżeli powód chce kontynuować postępowanie, w miejsce przepisów regulujących postępowanie w sprawie Europejskiego Nakazu Zapłaty zastosowanie znajdują przepisy prawa niemieckiego, a co za tym idzie również przepisy regulujące przymus adwokacki.

13. Ile wynosi wynagrodzenie niemieckiego adwokata?

Wynagrodzenie niemieckich adwokatów reguluje ustawa o wynagrodzeniu adwokackim – Rechtsanwaltsvergütungsgesetz. Ustawa określa stawki wszelkich możliwych czynności adwokackich, które obowiązują w każdym postępowaniu w Niemczech tj. w postępowaniu cywilnym, karnym, wykroczeń, administracyjnym oraz gospodarczym i celnym.

Z uwagi na konstrukcję ustawy, która oparta jest na systemie współczynników, można mieć trudności z obliczeniem rzeczywistej opłaty. Z pomocą wychodzą naprzeciw kalkulatory online, za pomocą których można obliczyć wynagrodzenie adwokata nas reprezentującego, koszty adwokata strony przeciwnej (w razie przegranej w procesie) oraz koszty sądowe.

Popularny kalkulator znajduje się na stronie:

<https://anwaltverein.de/de/service/prozesskostenrechner> .

14. Mam Europejski Nakaz Zapłaty i co dalej? Jak, gdzie i w jakiej formie złożyć wniosek o wszczęcie egzekucji?

Europejski Nakaz Zapłaty można egzekwować składając wniosek o wszczęcie egzekucji do niemieckiego komornika, właściwego miejscowo (informację o właściwym w sprawie komorniku otrzymamy we właściwym miejscowo sądzie rejonowym). Nadanie niemieckiej klauzuli wykonalności nie jest już wymagane. Wniosek o wszczęcie egzekucji składa się na formularzu [dostępnym na stronie https://justiz.de/formulare/zwi_bund/vollstreckunggerichtsvollzieher_GV6.pdf](https://justiz.de/formulare/zwi_bund/vollstreckunggerichtsvollzieher_GV6.pdf)

15. Znam język niemiecki, ale nie mam dostępu do niemieckiego odpowiednika naszego Lexa lub Legalisa, czy mogę uzyskać jakoś dostęp do niemieckiego zbioru aktów prawnych?

Tak, między innymi poprzez stronę <https://www.gesetze-im-internet.de/> , która jest wspólnym projektem Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów

oraz juris GmbH. Serwis udostępnia bezpłatnie prawie wszystkie niemieckie ustawy i jak deklarują twórcy – są one stale konsolidowane przez biuro dokumentacji Federalnego Urzędu Sprawiedliwości. Nie są to jednak teksty urzędowe – te można znaleźć tylko w papierowym wydaniu Federalnego Dziennika Ustaw.

Ponadto, pod linkiem:

<http://www.rechtsprechung-im-internet.de/jportal/portal/page/bsjrsprod.psm1>

znajduje się baza orzeczeń Federalnego Trybunału Konstytucyjnego, Federalnych Sądów Najwyższych oraz Federalnego Sądu Patentowego.

Stan prawny na czerwiec 2018 r.